

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYA.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 — —
Negyedévre . . . . . 2 — 50 —
Egy órá . . . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-ujtöze 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében,
Szalay Gyula kiadó lakásán (Kis-estapó-
utca 338. sz.) és a szerkesztőségben.

Hirdetési díj:

Negy hasbosz peti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beutaltatást 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló utjánasz sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden peti sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek Szalay Gyulánál és a szerkesztőségben.

Kéziratok nem adatkak vissza.

A választások eredménye.

I.

Hajdúvármegyében.

A függetlenségi és 48-as párt Hajdúvármegyében fényes győzelmet aratott. **Nádudvaron** zászlót se mert bontani a kormánypárt, **H-Szoboszlón** és **H-Nánáson** pedig oly nagy vereségeket szenvedett, hogy bajosan fogja magát valaha ismét összeszedni. **Bocskay utódai hívek maradtak apák szent hagyományaihoz** s diadalra vitték a szabadság zászlót. Ilyen nagy győzelmet mi magunk se reméltünk, noha meg voltunk győződve ügyünk diadaláról. **A függetlenségi eszme**, mely be van plántálva a magyar szívekbe és a magyar föld talajába, **hódít ellenállhatlanul**. A hatalmi erőszak nem képes ennek terjedését meggátolni s Hajdúvármegyében a kortes főispán és táborokarának minden erőfeszítése haszontalannak bizonyult, — a főispáni befolyás és hivatalos apparátus nem képesek pártunk erejét meggöngyölni, **ráismernek** ígéreteire és fenyegetéseire egyaránt, az előbbi kételkedve fogadják, az utóbbira pedig rá se hederitelenek.

A hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt megyei szervezkedése máris éreztette jótékony hatását, mert a függetlenségi pártnak csütörtöki győzelme minden eddigi győzelmet felül mult, a miben nagy része van a megyei szervezkedésnek. A hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt szervezett taborát nem egy könnyen meri többé a kormánypárt megtámadni, mert a most kapott lecke sokáig feledhetetlen marad előtte s elveszi kedvét a hiábavaló kísérletektől!

Üdv Hajdúvármegyének! — Öszinte, szívből jövő örömmel üdvözljük hajdúvármegyei elvtársainkat!

Nádudvar, jan. 28. (Saját tudósítónk távirata.) A nádudvari kerület képviselőjévé egyhangulag **Papp Elek**, a kerület eddigi képviselője kiáltott ki. A megválasztott képviselőt Lipovniczky Imre üdvözlötte, mely után Papp Elek, a függetlenségi és 48-as párt e levékeny tagja, lelkes beszédet intézett választóihoz. A választási aktus gyors lefolyása után Papp Elek több választója kíséretében áttalazott Báránra, hol szintén ma lesz a választás. (E kerületben a kor-

mánypárt a mult választáskor még szerencsét próbált, de oly nagyot bukott, hogy azóta se birt többé talpra állani. Szerk.)

H-Nánás, jan. 28. (Saját tudósítónk távirata.) **Kovács József**, a függetlenségi és 48-as párt jelöltje, Ferenczy Elek kormánypárti jelölt ellenében **395** szótöbbséggel képviselővé választott. A választás eredményének kihirdetése viharos lelkesedést keltett. (E kerület az elmúlt országgyűlési ctyklus alatt Ónody Géza képviselte. Szerk.)

H-Szoboszló, jan. 28. (Saját tudósítónk távirata.) Riadó éljenzések közt hirdették ki a választás eredményét, mely szerint **Polonyi Géza**, a kormánypárti Czeglédy Mihályval szemben **380** szótöbbséggel nyert. A hangulat lelkesült. — Pártunk lelkesedése leirhatatlan. (E kerületben Polonyi Géza a mult választáskor csupán 43 szótöbbséggel győzött — Szerk.)

II.

Debreczenben.

Csütörtökön közöltük volt már a debreczeni választások eredményét, de akkori közleményünkbe — éppen a számoknál — egy pár sajtóhiba csuszolt be, így jónak látjuk az eredményt — hiteles alakban — ismét közölni.

Az első kerületben: **Thaly Kálmán** nyert 351 szavazatot, **Komlóssy Dezső** pedig 203-at. **Thaly Kálmán** többsége: **148**.

A második kerületben: **Dr. Király Ferencz** kormánypárti nyert 410 szavazatot, **Kovács József** függetlenségi pedig 284-et. **Dr. Király Ferencz** többsége: **126**.

A harmadik kerületben: **Körössy Sándor** kormánypárti nyert 454 szavazatot, **Dr. Bakonyi Samu** függetlenségi pedig 319-et. **Körössy Sándor** többsége: **135**.

III.

A vidéken és az országban.

Székelyhídon — mint már említettük — **Kiss Albert** függetlenségi egyhangulag képviselővé kiáltott ki. (E kerületben se mert most a kormánypárt jelöltet állítani.)

Báránon fényes diadalt aratott pártunk. **Illyés Balint** függetlenségi 646 szavazattal a kormánypárti Czövek Lajos 432 szavazattal szemben megválasztott. **Illyés Balint** többsége: **214**. (A mult választáskor csak 49 többséggel nyert.)

H-Pályit a függetlenségi párt a kormánypárttól elhódította. **Noszlopy Gyula** függetlenségi 185 többséggel legyőzte a kormánypárti Szunyogh Szabolcsot.

A mezőtúri kerületben a függetlenségi **Dr. Tóth János** (debreczeni lakos. Szerk.) 196 szótöbbséggel nyert az Ugron-párti **Adám Sándorral** szemben. (Az Ugron-párttól a függetlenségi párt által elhódított kerület.)

Egyhangulag megválasztottak: Szatmár-

Németiben Ugron Gábor 48-as (a kormánypárttól elhódított kerület). — Egerben **Szederkényi Nándor** függetlenségi. — Karczagon **Madarász Imre** függetlenségi. — Kecskeméten a felső kerületben **Dr. Horváth Ádám** függetlenségi. — Jászberényben **gr. Apponyi Albert** nemzeti párti. — Fehérgyarmaton **Isaák Dezső** függetlenségi. — a beregi tiszaháti kerületben **Uray Imre** függetlenségi. — Kecskeméten az alsó kerületben **Ugron Gábor** 48-as. — Békésen **Irányi Dániel**. — Halason **Kolosvári Kiss István** függetlenségi. — Törökszentmiklóson **Magyar Kossa Géza** kormánypárti (a függetlenségi párttól visszahódított kerület). — B-Ujlaluban **Csanády Sándor**. — Kis-Várdán **Farkas Balázs** függetlenségi, Nagy-Bányán **Wekerle Sándor** pénzügyminiszter stb.

A főváros képviselői a következők: **b. Fejérváry Géza**, **Daranyi Ignác**, **Horváth Gyula**, **b. Podmaniczky Frigyes**, **Wahman Mór**, **gróf Andrássy Gyula**, **Morzányi Károly**, **Dr. Berzevicsy Albert** és **Tolnay Lajos**. **Horváth Gyula** kivételével valamennyi — mameluk.

Biharmegyében hatalmas mérközés volt a függetlenségi párt és kormánypárt közt. Az utóbbi elvesztette a már említett hosszú-pályii kerületen kívül a **bihari kerületet** is, hol a függetlenségi **Rigó Lajos** választott meg **266** szótöbbséggel. A kormánypárt alig tudta megnyerni a nagy-szalontai, ugrai és margittai kerületeket, melyekben a függetlenségi párt csak csekély kisebbségben maradt. Ellenben könnyen győzött a kormánypárt **Tisza Kálmán** Nagyváradon.

A függetlenségi párt hódításai. Az első választási napon pártunk több mint 20 kerületet hódított el a kormánypárttól. E hódított kerületekben győztek: **Szolnokon Polonyi Géza** 380 többséggel, tehát épen annyival, mint Szoboszlón, — **Zalaegerszegen Pázmándy Dénes**, — **Fülöp-szálláson Bakó István**, — **Ujvideken Visontai Soma**, — **Tatán Horváth Géza**, — **Gyöngyösön Hentaller Lajos**, — a győrszigeti kerületben **Csávolszky Lajos**, — **Kaposvárott Chernel Gyula**, — a csengeri kerületben **Papp Béla**, — a péteri kerületben **Vikár István**, — **Csákvárott Meszlényi Lajos**, — **Ó-Kanizsán Tompa Antal**, — **Gödöllön Várady Károly**, — **Paksos Szilaha István**, — a szegedi II-ik kerületben **Babó Emil** stb. A nemzeti párttól és az Ugron-párttól is vett el a függetlenségi párt kerületeket, az utóbbiakról elvette Czeglédet is, hol **gf Károlyi Gábor** választott képviselővé. (Székesfehérvárott azonban, a **gf Károlyi Gábor** régi kerületében, a kormánypárt győzött.)

Arad és Kassa. E két derék, virágzó városban a függetlenségi párt és a nemzeti párt együtt küzdöttek a választásnál, a minek aztán az a fényes eredménye lett, hogy Aradon a nemzeti párti **Aczél Péter** megbuktatta **Falk Miksát**, Kessán pedig a szintén nemzeti párti **Boóthy Ákos** megbuktatta **gróf Hadik Sándor** kormánypárti jelöltet.

Szatmármegyében a függetlenségi párt elhódította a csengeri kerületet, a máte-szalkai kerületben is hatalmas küzdelmet fejtett ki, a mennyiben **Biky Károly** györgyteleki ev. ref.

lelkész, a függetlenségi párt jelöltje, kapott 826 szavazatot, **b. Perényi Péter** kormánypárti jelölt pedig 941-et. — **Szatmár-Németi** Ugron Gábor hódította el, — a kormánypárt tehát Szatmármegyében is tért vesztelt.

Az eddigi választásokból kitűnik, hogy a kormánypártnak meg van ugyan a többsége, de azért az ellenék nagy hódításokat tett. Megválasztott eddig több mint 70 függetlenségi és 48-as párti, 55 nemzeti párti, 10 Ugronista s több pártönkivüli. Az ezental megjelent választások még tetemesen fogják szaporítani az ellenzéki képviselők számát.

A diadal.

Debreczen, jan. 30.

(K. B.) Diadalt hirdet a debreczeni kormánypárt, diadalt hirdet annak hivatalos lapja. — A debreczeni választások eredményét a második és harmadik kerületben ugy szeretnék feltüntetni, mint a kormánypárt fényes győzelmét. A mamelukok tánczolniak örömköbben s akkora lármát csapnak, mintha legalább is meghódították volna a félvilágot.

De hát, bátrak vagyunk kérdezni, mit hódítottak meg s mi okuk van e nagy öröm-ujjongásra? Országszerte több kerületet vesztett a kormánypárt, mint a mennyit hatalmi presszióval és vesztegetéssel meg tudott hódítani, — Debreczenben pedig nem hódított kerületet, csak megtartotta eddigi kerületeit, — de hát ő azt is hódításnak tartja, hogy nem veretett meg.

Az első kerületben a függetlenségi párt ismét nagy többséggel győzött, olyan többséggel, a minőt se a második, se a harmadik kerületben nem tudott a kormánypárt elérni, — pedig mig az első kerületben lehetőleg megrikították a függetlenségi választók sorait, addig a második és harmadik kerületben megszaporították a kormánypártot újabb hivatalos szavazatokkal, ennek tudható be és nem a nem létező kormánypárti eszme terjedésének, hogy e kerületben valamivel nagyobb többséggel győztek, mint a mult választások alkalmával.

Hol van tehát a hódítás? Az első kerületet megtartotta a függetlenségi párt, a második és harmadik kerületet eddig is a kormánypárt bírta s csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta azokat megtartani. Vagy talán a második kerületet tekintni hódításnak, melyben a mult időközi választásnál pártönkivüli programmal fölléptetett **Dr. Király Ferencz** győ-

A „DEBRECZEN” TÁRCSÁJA.

A képviselőjelölt.

Tekintetes, nemes gyulaházi Gyulaházy Geza ur ebéd után van és jóízűen szíva az illatos szüz magyardohányt, a fővárosi lapok egyikének azon rovatát olvassa teljes figyelemmel, amelyik a vidéki választási mozgalmakról hoz tudósítást.

— Hallod-e én egyetlen Karitásom, valóban érdemes dolog ilyen mozgalmas időben újságot olvasni. Valóban helyesen cselekedtem, midőn 2 res bugyelárisom fenekéről kihalásztam azt a 2 havi előfizetési díjat. Isteni gyönyörrel olvasom, hogy itt ezt, amott amaz léptekkel fel képviselőnek és a jelöltek érdekében, bámulatos tevékenységet fejtenek ki az egyes pártok tagjai.

— Eszembe jut itt, én édes mamuskám, hogy a mi választó kerületünknek még nincs jelöltje, mig más holerősen folyik a kortárskedés. Bárcsak eszébe jutna valakinek, hogy engem léptessenek fel jelöltnék, hej, de pompás egy állapot is volna a szép Budapesten lakni, s mint képviselőnek szedni a napi díjakat!?

— Teljesülhetlen álom, sohajtá ónagsága!
— De mi az, feleségem, valami szánka állott meg ősi rezidenciám előtt, légy szives

már kinézni, hogy kik azok; most ugyan nem vágyom a vendégre, mert sem pénzem, sem borom nincs!

— Három paraszt jön, felelé ónagsága ajkbiggyesztve.

— Három paraszt pfúj, a parasztbúl egy is sok, de seba, hadd jöjjenek, bizonyára a jövő tavasszal kibérleendő legelő foglalójául hoznak néhány forintot, ez is jól lesz . . . de milyen durván kopogtatnak . . . szabad!

Ünnepi ruhában lépett be **Boros Péter**, utána **Pálkás Gerzson**, őt követte **Bunkósi Pista**.

— No mit hoztak? kérdé Gyulaházy ur, nyers hangon.

— Nagy sorba járunk tekintetes uram.

— Halljuk.

— Hát tekintetes uram, tetszik tudni, sok az adó, nagy rajtunk a teher, már nem bírjuk tovább, csak tessék elképzelni, tudom már tetszett róla hallani, hogy ezt a kutya ebadót is behozták . . . száz szónak is egy a vége — nekünk egy olyan képviselőre volna szükségünk, aki könnyitene a mi bajunkon . . .

— Ah, igen tisztelt polgártársak, alig tudom megköszönni az önök bennem helyezett bizalmának illetén nyilvánulását, mely rám nézve valóban megtisztelő. De uraim, nagyon tisztelt polgártársak, tessenek beljebb kerülni, itt a divány üljenek le, gyujtsanak rá ebből a jőféle

magyardohányból. Kedves Karitásom, egy kis borocskárol gondolkodjál kedves vendégeinket kínáljuk meg . . .

— Visszatérve az imént mondott beszédre, különös örömemre válik ez a megtiszteltetés! Ezzel nem azt akarom mondani, hogy valami nagyon vágyom a képviselői magas polczra; ha megfontolom azonban, ezzel nemcsak önöknek, szeretett polgártársak és nemcsak a választókerületnek, hanem magának az egész országnak is nagy hasznót tennék, hát én egész ünnepélyességgel kijelentem, hogy a képviselőjelöltséget — az önök bizalma folytán — elvállalom.

»Eljen Gyulaházy Geza, képviselőjelöltünk!«

— Köszönöm barátim, köszönöm szives jókívánságukat, de tessék csak megköszölni ezt a borocskát, ez a magam termése, bár nem sok termett, mert az a peronospóra tönkretette szép termésemet. Node nem kell busulni, van még a tokaji pinczékben, amennyi elég lesz a választásra. Poharat fel, barátim, ne kíméljék a gazdát, tudják azt, hogy én a földmivel népet mindig szerettem, nagyrabecsültem . . .!

Boros uram zsebkendőhöz nyult, torkát megköszöri és a következő felköszöntővel üdvözölte a képviselőjelöltet: »Tekintetes uram, Nagyságos asszonyom! Mitént hajdanában a

betlehemi csillag jó utra vezérelte a pásztorokat, minket is helyes irányba vezérelt elvünknek vezérő csillaga, midőn ezen fentisztelet uri rezidenciájába beléptünk. Még odahaza megmondta azt az én hitetársam és a Pálkás sógor életpárja, hogy ide jó helyre jövünk. Én tehát ezt a pohart a tekintetes képviselő ur egészségére emelem és ürítem ki, kívánván, hogy éljen soká!«

— Mivel az önök megtisztelő bizalma folytán a képviselőjelöltséget elvállaltam, polgári becsületemre ígéröm, hogy a mi tölem telik, mindent megteszek érdekében. — Fogdomat fogja képezni, hogy az adó lejjebb szállíttassék, a gazdálkodás virágozzék, bankok állíttassanak, melyekből kezes nélkül is lehessen pénzt szerezni, a tisztviselők száma kevesbítettessék és fizetésük lejjebb szállíttassék, a katonaság létszáma legalább negyedrésnyire szállíttassék, hogy ezen az uton, a Boros polgártárs fia kiszabadíttassék a regementből, a regále-ügy rendeztessék, hogy a gazdálkodók jutányosan ihassanak pálinkát, ez az én programom, melyet el fogok mondani önök között legközelebb.

— Éljen, éljen a képviselő!!

Alig távozott el a deputáció, a családi-tanács összejött, hogy a további teendőket megbeszélje. Kedvesem, mondá önelégülten

zött s most ugyancsak ő kormányparti programmal választott meg? Elkéintve a Dr. Király Ferencz ur köpeny-forgatásának demoralizáló hatásától, mely számos választóban megtörte a bizalmat, mi reánk nézve teljesen közönyös, hogy Dr. Király Ferencz ur mint pártionkivüli, — vagy pedig mint kormányparti fog-e hallgatóni az országgyűlésen?!

E kerületben még csak személycseré se történt, mert ugyanazon férfival, kit mi emeltünk föl, jutott győzelemre a kormánypart. Nem irigyeljük a győzelmet a kormányparttól s a kormánypart jobbjai maguk is érzik, hogy van e győzelemben valami leverő, valami megszegyenítő, mely jobban arcukba kergeti a vért, mint a találó »sztrák-part« elnevezés.

De míg a kormánypart harsogó öröm-ujjongással hirdeti a nem létező debreczeni diadalt, addig mélységesen hallgat a hajdúvármegyei nagy vereségekről. Nádudvaron még csak jöletet se mert állítani a kormánypart, — H.-Szoboszlón és H.-Nánáson pedig csaknem 400 szótöbbséggel győzött a függetlenségi párt. Követni fogja e fényes győzelmeket H.-Böszörményben is pártunk diadala. Nekünk van tehát okunk a diadal-hirdetésre, mert mi joggal mondhatjuk, hogy **Hajdúvármegyében megsemmisült a kormánypart** s csak Debreczen két kerületben tartja magát még nehezen a kor-tes főispán némi vigasztalására. De itt is csak a megrendelt, hivatalos szavazatok tudtak a független gondolkozású polgárság felett győzelmeskedni!

Ha az országzerte eddig lefojt választásokon végigtekintünk, akkor sincs oka a kormánypartnak az öröm-ujjongásra. Mert az országgyűlés időelőtti feloszlásának és a téli választások elrendelésének az volt a céljuk, hogy az ellenzék megtörjék. És mi lett az eredmény? Az, hogy az ellenzék meg erősödött, számban megszorodott.

Iméltelve kérdezzük tehát: hol van a diadal s mi oka van a kormánypartnak az öröm-ujjongásra?!

Gróf Szapáry Gyula bukása. A

»Budapesti Hirlap«-nak írja külön tudósítója: Udvari körökből értesülök az alábbiakról és fel vagyok hatalmazva, hogy átadjam a nyilvánosságának: A koronai országgyűlés berekesztése óta élénk figyelemmel kíséri a magyarországi választási mozgalmakat. Már a trónbeszéd hideg fogadása s a tapasztalt közhangulat azt a benyomást tette a legfelsőbb körökre, hogy gróf Szapáry Gyula miniszterelnök idelenn nem a helyzet emberé többé, a kinek tekintélyére és befolyására építeni lehetne. — A szabadelvű párt oszlop tagjaitól azóta szerzett információk meggyőzték a koronát arról, hogy a talaj sűpped a kabinet elnöke alatt, — az ellenzék mozgalom ereje, különösen a nemzeti párt vezérének az országra gyakorolt hatása ezt a meggyőződést csak megerősíté. Udvari körök tudják, hogy ennek következtében gróf Szapáry elejtése legfelsőbb helyen

Gyulaházy ur, én megválasztásomat biztosra veszem, mert még ellenjelöltem sincs. . .

— Eljen a képviselő, kiáltá ónagsága, de van itt egy bökkenő, az nevezetesen, hogy másfélezer választót, a választás napjáig néhányszor jól kell tartani étellel, itallal, zászlókról, tollakról, meg a jó ég tudja, miről nem kell gondoskodni, pénz meg nincs!

— Sohse busulj, feleségem, a legközelebbi vásáron eladok két tavalyi csikót, a négy jármos ökröt, a kijáró sertéseket, a jövő évi termésre előleget veszek, utána nézek a takarékpénztárakban egy kis korteskedési költségeknek, felszólítom ezen kívül Grózt, Kleint, Veiszot, Schwarczot, hogy jókamatra adjanak néhány száz forintot. . .

— De mond csak édes képviselőm, hol is fogunk mi Pesten lakni?

— Mindenesetre a Duna partján veszek lakást, hogy szép kilátásunk legyen a fejedelmi folyamra, a budai oldalra. . .

Gyulaházy ur nyakába vette a vásárt, a pénztintézeteket, a kisebb és nagyobb uszorásokat, ekként sikerült pár ezer frtot öszek-parni, de naponként jöttek a kortesek, hogy pénz és pénz, meg pénz kell, mert ellenjelölt is lépett fel, itt nem lehet vesztegetni. Így történt aztán, hogy a pénzkészlet csakhamar eluszott. Hejh, sohajtá a képviselőjelölt, ha most megvolna az a-i, b-i, c-i, d-i, e-i birtokom, majd megmutatnám én az ellenfélnek, hogy miként lehet a voksokat elhalászni, de már ezen birtokot régen elvitte a luxus, meg a kártya.

már napok óta el van határozva. A mostani kabinet hihetőleg csak néhány napig éli túl az új országgyűlés megszületését. Gróf Szapáry tiszte csupán a választási kampány befejezésére szorítottat, azután meneszetik. Utána valószínűleg egy átmeneti kormány jön. A végleges kibontakozás irányát az udvarnál abban a misszióban látják megjelölve, melyet a király egy kedves embere kapott, hogy ejtse módját az Apponyi Albert gróffal szükségesé vált tárgyalások előkészítésének magán uton.

Az eredmény kihirdetése után.

Debreczen, jan. 30.

A mint Tóth Sámuel választási elnök az első kerületben pontban 1/2 6 órakor kihirdette az örvendetes eredményt, az időközben összesereglett óriási közönség egy szívvel-lélekkel zudította rá az igaz lelkesedés egetverő kiáltását: »Eljen Thaly Kálmán!«

Az a két óriási öreg épület, mely a lelkesült közönség örömeinek közvetlen tanuja volt: a nagytemplom és a kollegium, örvendezve felelt gyors visszahangjal a falain megtörtő győzelmi kiáltásra, s maga az öreg Rákóczi-harang helyeslőleg bólintgatta érc fejét, a midőn a diadal mámorban uszó néptömeg zajából kiértette az ő legbensőbb, legmelegebb szívü barátjának, a Rákóczi-korszak tudós buvárnak, Thaly Kálmánnak nevét.

Nem sokára ezután sorakozott a tömeg, mely a többi kerületekből is ekkorára odagyűlt elvtársak s a minden szépért, jóért lelkesülő felsőbb tanuló ifjúság csatlakozásával 3-4000 főnyire szaporodott. Elöl haladt a zenekar, a mely felváltva a Rákóczy-induló s a »Kossuth-nótát« huzta. Közvetlenül ezután a Thaly disz-zászlóját vitték, azt az óriási drága nehéz selyem-zászlót, a mely vidáman kiterjesztett szárnyai alá szedte az apróbb zászlók özönét s vígan lengett a kemény hidegben, melyet az időközben ereszkedni kezdő zúzmarrás köd még élesebbé, még metszőbbé tón.

De mit tördött ez a lelkesedés és öröm melegtől áthatott tömeg az időjárás mostoha-ságával, hisz az a tűz, mely sziveikben lobo-gott, még Szibériát is képes lett volna narancs-teremő déli égállj változtatni.

Az a párszáz lépést, mely a szavazó helyiség s szeretett képviselőnk szállása (Bekényi Péter ur háza) között van, alig néhány perc alatt tette meg a tömeg, mely ellepte a Csokonai-kert és az »Egymalom-utca« közt elterülő óriási tér legnagyobb részét s különösen a Bekényi Péter vendégszerető háza táját oly zsufooltan szállta meg a folyton éljenző lelkes sokaság, hogy mozdulni is teljes lehetetlenség volt.

Most a menet megállapodott, szemben Bekényi Péter fényözönben uszó uri lakával, melynek ablakait a csikorgó hideg daczára is, egytől egyig mind kitérték. A közpész ablakban megjelent Thaly Kálmán dölözve alakja s egyszerre, mint varázsüvegre, tört ki a nép ezreinek szívéből az ószinte jókívánság egetverő kiáltása: »Eljen Thaly Kálmán! a mi szeretett képviselőnk!«

Bent az urilak díszes szobáiban örömtől sugárzó kedves női arcok, s a függetlenségi párt vezér-férfiai voltak láthatók.

A mint a határtalan lelkesedés első hullámsapái visszaverődtek a szokatlan jeleneten álmékkodó épületek falairól, a bekövetkezett pillanatnyi csend alatt oda állott az ablak alá Nagy Zsigmond főiskolai tanár, hogy az első kerületi függetlenségi és 48-as párti választók nevében üdvözölje a kerületiek immár negyedizben megválasztott képviselőjét.

Beszédének minden hangját, minden szavát igaz, ószinte lelkesedés és mélyen érzett öröm hatotta át, s hogy mekkora hatása volt, mutatta az a viharos éljenzés, mely minden

Azonban a képviselőjelölt minden gondot elfelejtett, ha fülébe zúgták a választók és nem választók, az öregek, középkorúak és gyermekek, hogy eljen Gyulaházy Geyza képviselőnk!

Gyulaházy ur ezernyi aggodalmak között várta a választás nagy napját, melynek bekövetkezése nemcsak azért volt rá nézve kívánatos, mert ekkor dől el sorsa, hanem azért is, mert elfogyott a pénz az utolsó krajczárig, a hitel is végképen kimerült, a kortesek pedig szakadatlanul jártak, hogy pénz kell. Valóban kétségbe kellett volna esnie Gyulaházy-nak, ha a reményes és dicsőség utáni vágy nem táplálta volna,

Eljött, annyi várakozás után, a nagy nap. A szavazók két tábora oszlottak, de már előre lehetett látni, hogy a Gyulaházy megválasztása nemcsak kétséges, hanem egészen bizonytalan.

A szavazás megtörtént, és pedig a Gyulaházy bukásával végződött.

A megbukott képviselőjelölt szegénytől és gondoktól győrtörtetve, lecsüggesztett fővel ment lakásába, hol keserű panaszszal mondá ájaldozó Karitásának: nem szegény embernek való a képviselő-jelöltség mulatság, mert, ha bukik, nagyot bukik és mindenét veszíti. De ezzel még nem lett vége a dolgnak, mert eljötték a hitelezők, kérték a korteskedésre kölcsönzött összegeket, mely fáradságuk eredménytelennek bizonyult, következett a per, az árverés.

Ilyen keserű vége lett a Gyulaházy Geyza képviselő-jelöltségének! S ipos Lajos.

mondata végén felzudult. Beszédéből megjegyztük a következő részeket: »Örömmel és lelkesedéssel üdvözölöm Nagyságodat, mint Debreczen sz. kir. város I-5 választó-kerületének immár törvényesen megválasztott, még pedig a beadott szavazatok óriási többségével megválasztott képviselőjét. Öröm és lelkesedés tölti el szívünket, hogy megengedte isten ér-nünk e napnak diadalt, a mely — hisszük, elveink diadalának fényes napja leend széles e hazában. — De a mi örömlünket teljessé, lelkesedésünket határtalanná teszi, az azon reánk, kerületünkre, Debreczen minden igaz érzésü fiára nézve kitüntetett szerencse, hogy e kerület mandátumát éppen Nagyságodnak, a magyar tudományosság egyik méltó büszkeségének, elveink lelkes és tántoríthatlan hívének, az őnzetlen hazaszeretet mintaképének ajánlhatjuk föl.

Az a 148 szótöbbség, a melyet a mai szavazásnál Nagyságod számára kivivnunk sikerült, nekünk 1848-at, nemzeti üjszületésünk dicsőséges évszámát juttatja eszünkbe, s a számjegyek ezen esetleges összetalálkozása is örömlünk, lelkesedésünk fokozásának eszközévé lón. Ezzel az örömmel, ezzel a lelkesedéssel ajánljuk föl Nagyságodnak ezen kerület mandátumát. Kezbe tesszük le legszentebb érdekeink képviselőletét, reá bizzuk legdrágább kincsünket, mocsoktanul megőrzött s az elvek nagy harczában immár hatód izben dicsőséges diadalra juttatott zászlókat. Vegye át tőlünk s vigye előttünk, mi kitartó hűséggel követjük hazánk felvirágoztatására s nemzetünk boldogítására vivandó minden küzdelmében. . .

Elmondotta ezután, hogy minő fontos e kerület győzelme az egész nemzetre, mert az egész ország szeme ide, a függetlenségi elvek bevehetetlennek hirdetett erős várára van irányozva, s végül azzal a kéréssel fordult az urához, hogy ennek a szeretett férfinak, ennek a lelkes hazafinak, ennek a kiváló tudós-nak, ennek a méznél édesebb beszédű szónok-nak életét tartsa meg sokáig, a mi igazi örömlünkre.

Szavait minduntalan félbeszakította a kitörő öröm s a fel-felhasznó éljenzés, midőn pedig bevégezte beszédét, perezekig tartott, míg a nap hőse, a mi büszkeségünk és szeretetünk méltó tárgya: Thaly Kálmán szóhoz juthatott.

Szívüből fakadó s éppen azért a szívek legmélyebb rejtekeig beható meleg szavakban mondott köszönetet a polgárság lelkes küzdel-méért, a személye iránt újból tanusított igaz szeretet és barátság s terjedelmesen fejtegette az első választó-kerület választó polgárainak elveinkhez való szilárd ragaszkodását, katonailag szervezett pontosságát, kötelességük teljesítésében kifejtett bámulatos testi és lelki erejüket, a minek köszönhető nagy részben a mai nap diadala. Megemlítette, hogy e diadal híre nem csak a hazában fog ószinte örömet kelteni, hanem öröme lesz annak a 90 éves szent aggastyánuak, Kossuth Lajosnak is, (a sokaság egetverő »Eljen Kossuth Lajos! kiáltásban tört ki), a ki hontalanságának bus éveiben is mindig nagy lelki örömmel gondolt vissza az ő kedves Debreczenére, a melynek falai között fejtette ki nemzetünk felvirágoztatására, önállóságunk, függetlenségünk biztosítására irányzott nemes munkásságát.

Igéri ezután, hogy elveinkhez élte utolsó pillanatig hű leend, s ugy a haza javáért általában, mint e nemes város érdekeiért különösen, minden erejét, idejét és tehetségét kész minden pillanatban áldozatul hozni s végül Isten áldását kéri hazánkra, nemzetiünkre, városunkra, s különösen ennek lelkes, hazaszerető, független polgáira s magát továbbra is a polgárság barátságába ajánlja, mert ő a nagyok kegyét soha nem hajlaszta, ellenben a polgárok szeretetére büszke.

Mint a gátjai közül kiszabadult óriás folyam, ugy zudult fel szavai után a lelkesedésnek mélységes tengere, melyet a szónok szavai alatt visszatartott s gátak közé szorított a szeretett férfi lelkes szavainak ájtatos hallgatása.

Képviselőnk minduntalan a nyitott ablakba hívta az ünneplő sokaság lelkes éljenzése. Ez alatt a fényesen kivilágított terem belépett az üdvözölő szónok is, a kit Thaly Kálmán kebelére ölt s kétszer megcsókolt, mire a kint még egyre mozdulatlanul álló polgárság összefonta a két nevet, s lelkesülten kiáltá: »Eljen Thaly Kálmán! Eljen Nagy Zsigmond!«

Vége oszlani kezdett a sokaság. A szeretett képviselő a vendégszerető ház más termébe vonult vissza s ott fogadta meg egyszer legközelebbi barátainak forró jókívánatait.

A vacsorára.

Este 7 órakor vacsorára gyűlt össze a győztes Thaly-párt vezérkara, a nagy-csapó utcai Törö-fele vendéglőben, a hol a párt főhadiszállása és intéző irodája volt.

Most is ugyanazokat az embereket láttuk itt együtt, a kik a nap folyamán ott sürögtek-forogtak. De minő különbség az arcokban, a szavakban, a foglalkozásban. A nap folyamán a fővezér dörög parancs szava uralkodott, a fürge hadsegédek gyors és kész engedelmséggel vettek át rendeleteit s adták tovább a parancsistizeteknek, a kik hol egyik, hol másik irányba távoztak, s végeztek a portyázás éber figyelmet igénylő munkáját, s hozták a gyors tudósításokat az útközlet színhelyéről.

Most a nagy fehér foliások helyett fehér abrosz mosolyog az asztalokon, a melyek kö-

rül szép renddel ülnek a győztes viadal érde-mes vezérei s a legfőbb helyen köztük a nap hőse, az ujonnan megválasztott szeretett képviselő: Thaly Kálmán.

Egyszerű, minden teketoria nélkül való társasvacsera volt ez, a melyet azonban a híven teljesített kötelesség öntudata, az igaz barátság és szeretett képviselőnk iránt érzett közös tiszteletünk, forró ragaszkodásunk érte gazdagabbá, fényesebbé tett a mondva csinált banquetteknél, a hol minden korty bo-ban a mardosó lelkiismeret altató szerét isszák a dözsölők.

Először Thaly Kálmán szólalt föl, — s kiemelve azt a tökéletes szervezetest, a melyet az intéző bizottság akkalkommal is bírt, azt a katonai pontosságot, a melylyel mindenki a maga tisztét teljesítette, azt az önfeláldozó, hű munkásságot, a melyet elveink diadalra jut-tása érdekében kifejtettek: poharat emeli Deb-reczen sz. k. város I-5 választókerületének függetlenségi és 48-as polgárságáért, különösen a mai választás vezérkaráért s annak minden egyes tagjáért.

Utána S o m o g y i Pál főiskolai tanár állt fel, s lelkes szavakban éltette Thaly Kálmánt, méltatva az ő sok oldalú munkássá-gát, a mely minden izében hazánk javára, — felvirágoztatására, dicsőségére szolgált.

Több pohár köszöntő nem is volt aztán — mert a hosszas izgalomban megfáradt, ki-merült szeretett férfiú bocsánatot kért a távozásra, a mire a jelenvoltak azzal feleltek, hogy testületileg akarták hazakisérni szeretett képviselőjüket. De Thaly Kálmán ebbe nem egyezett bele, sőt arra kérte pártunk érdemes korifeusait, hogy csak maradjanak továbbra is együtt.

Ugy is történt. De a mint a szeretett férfiú eltávozott körökből, izét vesztette elő-tük étel-ital, s kevéssel ezután csendben szét-ozlottak s a 10 óra már valamennyiünket ágyban ért. Ilyen forradalmárok vagyunk mi — t i s z t e l t kormánypart!!

KÜLFÖLD.

Szerbiából. A radikális párt óriási többsége azt kívánja, hogy Tausanovits újból lépjen be a kabinetbe. Tausanovits azonban meg nem nyilatkozott. Különben a kormány rekonstruálása semmi esetre sem fog egy hó-nap előtt megtörténni. A külügyministeri állásra az egyedüli jelölt Gajja, jelenlegi belügyminis-ter, kinek a külügyésre való kinevezését a diplomáciai kar is örömmel fogadja. Az ellen-zék azon hírt terjeszté, hogy Milán bejelentette Belgrádba jövetelét és hogy a kormány és a regensek ebbe beleegyeztek. E hírt azonban a kormánykörök kóholmányok mondják.

A német birodalmi gyűlésen a transitöraktör-törvényjavaslatot harmadik olvasásában elfogadták s aztán a Németországba való bevitelre nézve szerződészerűleg megállá-pított vámentesítések és vámentesítéseknek a legfőbb kedvezményt nem élvező államokkal szemben való alkalmazásáról szóló törvényja-vaslatot tárgyalták.

A bárándi diadal.

— A »Debreczen« eredeti tudósítása.

Lapunk első oldalán közöljük azon nagy diadal híret, melyet pártunk f. hó 28-án a bá-rándi kerületben kivívott. Illy és Bálint, a kerület függetlenségi és 48-as pártjának képviselő-jelölte, Dr. Kun Mihály debreczeni te-hetséges, szakképzett fiatal ügyvéd és Kósa Barna kisérelésében szerdán d. u. érkezett Bá-rándra, hol a vasuti állomásnál nagy számu nép fogadta, bandériummal s zászlókkal. A be-vo-nulás alatt Báránd lakossága dörög éljenzés-sel fogadta szeretett jelöljét, ki kísérelével együtt Papp László pártelnök vendégszerető házához szállott.

A hű Derecske függetlenségi és 48-as párti választói a B.-Ujfaluból induló vonaton még szerdán d. u. át akartak menni Bárándra, de Vattay Géza, a tordai járás főszolgabírója, azt sürgönyözte a derecskei járás főszolgabírá-jának, hogy a derecskeiek szerdán nem eresz-tik be Bárándra. A kormánypart azon manővere azonban, hogy a derecskeieket, kik kevés ki-vételével a függetlenségi párt hívei, meggátolja a Bárándon való megjelenésben, nem sikerült, mert a derecskeiek szánokra ültek, az éjsza-kát Földesen és Kabán töltötték elvtársainknál s csütörtökön reggel, a választás napján, mind-nyáján Bárándra érkeztek.

Ezzel vége volt a kormánypart minden reményének! A választás reggel 9 órakor vette kezdetét. Választási elnök Hegyessy Márton, helyettes elnök Szele György tépei ev. ref. lelkész volt. El kell ismernünk, hogy az el-nökség pártatlanul működött s a függetlenségi párt bizalmi férfai: Dr. Kun Mihály és Ha-ranghy Jenő derecskei földbirtokos erélye-lyesen védelmezték a függetlenségi választók jogait.

A rendet Naegyváradról egy század ka-tonaság és csendörök tartották fent. A karha-talomra nem volt szükség, mert a nép példá-san viselte magát. Kósa Barna, lapunk f. szerk-esztője, egész napon át köztűtük járt-kelt, buszditotta, batorította, valamint a rend meg-tartására figyelmeztetie őket s gondoskodott ar-ról, hogy az egyes községek választói a meg szabott sorrend szerint járuljanak az ur-nához.

A függetlenségi választók reggeltől estig kitartottak a csikorgó hidegben. (A kormány-

pártiak nem igen mutatták magukat.) Egész uapon át zengett a választási dal:

Híven állunk zászlónk körül,
Kossuth apánk ennek örül!

Nem kell nekünk gyenge csövek,
Ilyés Bálint lesz a követ!
Eljen a haza!

Mindjárt kezdetben a függetlenségi párt jutott többségre, midőn pedig déltájban a de-
recsiek is el kezdtek szavazni, oly nagy lett
pártunk többsége, hogy a kormánypárt estig
nem csinált egyebet, minthogy azon működött,
hogy a nagy többséget lehetőleg lepassza, a
mi azonban ennek dacára is impozáns maradt.

Hegyessy Márton választási elnök esti 6
óra tájban hirdette ki az eredményt, mely sze-
rint Ilyés Bálint nyert 616 szavazatot, dr.
Czövek Lajos kormánypárti jelölt pedig 432-öt,
igye Ilyés Bálint 214 szótöbbséggel a kerület
képviseletévé választatott. Riadó éljenzés kö-
vette ezen elnöki kijelentést, valamint Ilyés
Bálint beszédét is, ki meghatottan köszönte
meg a már másodszer nyilvánuló bizalmat.
Utána Papp Elek, a nádudvari kerület egy-
hangulag megválasztott képviselője intzett
buzdító szavakat a néphez, végül pedig Kósa
Barna köszönte meg kitartásukat, megemlé-
kezően a katonaságról is, mely reggeltől estig
együtt tünde velünk a rideg téli nap zordon-
ságát. A nép megjelente a legalkotmányos-
sabb magyar királyi alkotmányos érzelmi ma-
gyar katonáit.

Gróf Szapáry Gyula, ki a téli választá-
sokkal boldogított bennünket, nemcsak a vá-
lasztókat, hanem a katonaságot is meggyőzte.
A Báránra érkezett katonaság például 3 óra
hosszáig utazott fűtetlen kupében, s magyaro-
san áldotta ezért gróf Szapáryt!

— Az áldás fogott is rajta, mert az el-
lenzék ellen irányzott államcsíny nem sikerült!

A szoboszlói győzelem.

— A »Debreczeni eredeti tudósítás«.

Csütörtökön temették el a szoboszlói vá-
lasztó kerületben a kormánypártot. A temetési
szertartást a főispán hivatalos közegei és na-
gyon csekélyre olvadt kormánypárti választók
mely részvéte mellett — de a független ér-
zelmi polgárság diadalmamora között — a
választó kerület függetlenségi s 48-as választói
rendezték.

Nagy és erős ütközet volt Szoboszlón. —
A kormánypárt hivatalos választói a felülről
jövő parancsnak engedelmeskedve, bevették a
végső küzdelembe a vesztegetést, a fenyege-
tést, s az erőszakoskodást. Messze vidékekről
elhozatták a választókat az utolsó csatára.

A függetlenségi s 48-as párt lelkes tábora
a Polónyi-bevonta énekése közben már 27-én
delután bevonult Szoboszlóra. — Mint a győ-
zelemhez szokott hadsereg, a biztos diadal ér-
zetében, önzertelt és büszkén emelték ma-
gasra a 48-as lobogót, a melyet oly dicsősé-
gesen vezettek diadalra.

A függetlenségi párt a választás eredmé-
nyével már akkor tisztában volt, midőn Poló-
nyi Géza diadal-utóhoz hasonló körutját meg-
tette a kerületben.

F. hó 26-án V.-Pécs páratlan és fényes
fogadtatásban részesítette Polónyi Gézát, a
függetlenségi s 48-as eszmék bátor bajnokát.
S ez óriási lelkesedéssel rendezett fogadtatás-
ban — melyben V.-Pécs minden polgára, apa-
raja és nagya részvett — kiváló elismerés
és köszönet illeti pártunk részéről Harsarik
Géza gyógyszerészét, kinek a párt győzelmében
is kiváló része volt. — De hasonló lelkesedé-
ssel fogadták Polónyit Szováton, B.-Ujvároson
és M.-Pécsen is.

A választás előtti napon nagyszámu kato-
naságot összpontosított össze a kormánypárt —
félvén az óriási számmal bevonult független-
ségi párttól. A gyászos vereséget szenvedett
Czeglédi Mihály lakását egész éjjel csendörök-
kel őriztették s a mint halljuk a kormánypárti
jelölt urat, az ő szeretett választói, sem a vá-
lasztás előtt, sem a választás alatt nem látták,
mert az őt környező óriási népszerség miatt,
bezárt ajtók mögött várta — a biztosnak hitt
győzelem.

A választás 9 ó. vette kezdetét Thury
Albert polgármester és Kósa Gyula
kiküldött elnökök vezetés alatt. A sorházas
folytán kezdett választásban Szoboszló város-
ból a Czeglédi párt déli 12 órára kiadta min-
den erejét, — a mikor mint tenger áradat fel-
vonult a városházára a szoboszlói független
párt választó polgársága a szavazó urnához.

A vidéki választók szavazatszedő kiküldöt-
tsége a ref. iskolába helyeztettek el Kovács
Gyula elnökle alatt.

A választáshoz teljes rendben felvonult
választók tömege d. u. 5 órára leszávozott s a
választási elnök a szavazás lezárását 6 órára
kitűzte. Már ekkor mint a futó tűz terjedt el
a választó polgárok között és a városban az
öröm-hír, hogy Polónyi Gézának óriási többsé-
ge van. A kormánypárt kortesei s fizetett
ágensei — bár a bukást előre érezték — ily
óriási vereségre nem voltak elkészülve.

Thury Albert választási elnök 5 órakor
hirdette ki az eredményt, a mely a következő:

Polónyi Géza beadott 925 szavazat
Czeglédi Mihályra 545 szavazat, s így Poló-
nyi Géza 380 szótöbbséggel Szoboszló
város és választó kerületének képviselőjévé
választatott.

Ekkor a megválasztott képviselőért Hetey
Ignác, Dr. Kiss Sándor és Dr. Falussy Árpád-
ból álló 3 tagú küldöttség ment, tudatván a
választás eredményét.

A választó kerület függetlenségi polgárai
leirhatlan lelkesedése közben vonult fel Polónyi
Géza kíséretével a városháza emeleti folyosó-
jára, a hol az egetverő s lelkesült éljenzés le-
csilapultaal meghatva mondott hálás köszö-
netet Szoboszló város és kerülete választó pol-
gárainak kitüntető bizalmáért. Öszinte köszö-
netét fejezte ki a választási elnökök pártatlan
és lelkiismeretes eljárásáért, de főleg hálás
köszönetét fejezte ki id. Kiss Dániel volt orsz.
gy. képviselő családjának, a kik fáradságtalan
munkássággal és rendíthetetlen lelkesedéssel
teremtették meg a dicsőséges nap eredményét
és pártunk diadalát, — köszönetét fejezte ki
Hetey Ignác pártelnöknek s a vidék lelkesült
polgárai vezetőinek s azzal végzte beszédét,
hogy az eddigi kitartással küzd a jövőben is
a függetlenségi s 48-as párt győzelméért.

Hosszan tartó éljenzés és kitörő lelkesedé-
s kísérte szavait s azután — a mit külön-
ben mindig tapasztaltunk — a Kossuth-nóta
énekésével s Polónyi éltetésével — teljes
rendben oszlott szét és ment haza a pol-
gárság.

Este a Polónyi tiszteletére id. Kiss Dániel
vendégszerető házában több kiváló párt ember
jelenlétével nagy lakoma volt, a melyen a
kormánypárt teljes veresége felett nyilvánult
örömjáz közben érkezett meg Szolnokról a
távirat arról, hogy Polónyi Géza ott is 378 szó-
többséggel választatott meg a ker. képviselőjévé.

A mint értesülünk, a kormánypárt emberei
a csunyául letárgyalt Czeglédi Mihálynál gyűl-
tek össze — halotti torra, a hol a társaság
mely bánta közben Somlyódy István ur mon-
dott szívreható emlékbeszédet a gyászos véget
ért jelölt ur bukása felett. (dr.)

Ujdonságok.

* **A dorogi vikárius** — mint la-
punknak H.-Böszörményből írják — erősen
korteskedik H.-Böszörményben a függetlenségi
párt ellen. Különösen a h.-böszörményi gör.
kath. vallású elvtársainkat igyekeznek az osz-
trák politikai hitre átteríteni. Böszörményi el-
vtársaink e helyen is figyelmeztetik a vikárius urat,
hogy ha kortekedéseivel föl nem hagyja gyö-
nye oldalait nem fogják kimélni!

* **A kaszálók új telekkönyvei**
február 1-től kezdve a törvényszéknél köz-
szemlére lesznek kitéve.

* **Séta hangverseny.** Holnap délután
4 órakor a Margit-Fürdő dísztermében séta-
hangverseny lesz a következő műsorról: 1. A
»két fejű sas alatt« induló Wagnertől, 2. A
»nyár éji álom« nyitánya Suppé-től, 3. A ná-
polyi öbölben keringő (uj) Quardiatól, 4. Az
Asra dal Rubinsteinől, 5. Egv. a »Don Juan-
ból Mozart-tól, 6. Magyar rhapsodia Lisztől, 7.
Lengyel dalok (uj) Czapek-től, 8. Éva ke-
ringő (uj) Strauss »Pázmán lovag« operájából,
9. Egyvegra a »Don Cesar«-ból Döllinger-től.

* **Egyház.** A debreczeni ev. ref. egy-
ház tanácstermében 1892-ik évi jan. hó 31-ik
napján d. e. 1/2 11 órakor közgyűlést tartatik.
Tárgy: lelkészválasztás iránti intézkedés s
egyéb fontos ügyek.

* **Megőrült képviselőjelölt.** Ru-
csak Pal dr., várpalotai orvos a kit a bodajki
kerületben léptettek fel függetlenségi s 48-as
programmal, megőrült s olyan dühösen tört ki
rajta, hogy azonnal a Lipótmezőre kellett szál-
litani. A szerencsétlen orvos elméjét az zavarta
meg, hogy a saját pártja a központ jelöltjeként
Nagy Ignác székfoglalóját ügvedet állította
fel Rucsak és a kormánypárti Atzel báró ellen
holott Rucsak az egész kerületet bejárta és
már tömérdek költségre verte magát. Rucsak
igen kedvelt embere volt a várpalotaiaknak s
sorsa felett általános a részvét. Budapestre
való elszállítása alkalmával, az egész várpalo-
tai közönség kikísérte a vasutig. Sőt azt is
megtették, hogy zajos ovacziót rendeztek a
szomorú sorsra jutott orvosnak, a ki magát
most megválasztott képviselőnek hiszi. Ez a
tüntetés persze csak meg fogja erősíteni rö-
gzelmét.

* **Tizenhárom éves menyasszony.**
A délvő hölgyeinél nem ritka, hogy korán fér-
hez menjenek; ahíres Shakespearbeli Juliáról
ról is meg vagyunk irva, hogy 13 éves korá-
ban fogadta Romeo erkély-vizitjeit. Mai nap-
ság azonban a hasonló eset csak erkölctelen-
ségre vall, mint ez is, ami B.-Lázuron történt.
Tyiba János és neje árván hagyta hátra a
kis lányukat: Annát. A lány most érte el 13
éves korát, nem is lehet testileg kifejletnek
mondani, de ez nem akadályozta gyámul ki-
nevezett Tyiba Mitru b.-lázuri lakost abban,
hogy a gyermeket vadházasságra ne kényszeri-
tesse egy Jován Rászalim nevű legényre, aki
szinte fiatal ember, még hadkötelezettségnek
sem tett elég. Így persze házasságra sem volt
még jogosult. A lakodalmat ki is tűzték. —
A hatóság megakartá gátolni ezt a törvénnyel
és humanizmus felfogással ellenkező dolgot. —
Figyelmeztette a derék örömszüleket, — hogy
bontsák fel a partit. De dacára a figyelmeztet-
tesnek, a házasság létrejött. Vőfélyek Purza
Tome és Tyiba Nikolaj voltak. — A közjegyző
ismételtén intette őket: »fára hányt borsó volt.
Erre aztán följelentés ment a bírósághoz, —
mely meg is indította az eljárást a két főczin-
kos ellen, kik a fejletlen árveányt házassá-
gra készítették. Az ottani nép körében az ily
esetek nem ritkák: akár Temes megyében. —

ahol kiskoruk vadházassága ellen szigorú tör-
vényes intézkedésekre volt szükség.

* **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalom
lesújtó érzetével tudatjuk a felejtethetlen
jó férjnek, apának, nagypapának polár Erd-
dódy Dánielnek az ev. ref. egyház volt pres-
byterének folyó hó 27-ik napján esteli 7 óra-
kor, életének 76-dik, boldog házasságának 52-dik
évében, hosszas betegeskedés, de különösen 6
napi súlyos szenvedés után bekövetkezett cse-
des elhunytát. Kedves halottunk porrézei folyó
hó 30. napján, d. u. 2 órakor előbb Miklós-
utca 1961. sz. háztól majd az ev. ref. nagy-
templomban tartandó gyászszertartás után fog-
nak a hatvan-ötzeai sírkertben örök nyuga-
lomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonait,
az elhunytak jó barátait, pályatársait és jó
szomszédait mélyen meg-szomorodott szívvel
meghívjuk. Debreczen, 1892. január 30. Bána-
tos özvegye: Erdődy Dánielné szül. Farkas
Erzsébet. Gyermekai: Mihály nejevel Balogh
Zsuzsánnával gyermekeivel: Zsuzsanna özvegy
Czeglédy Lajosné gyermeivel szamos rokonok
nevében is. Julianna férjével Szabó Alberttel,
Erzsébet férjével Pájer Ferenczel gyermekei-
vel. Béke lengyen porai felett!

* **A Fröbel gyermekert egylet**
február hó 1-én ismét megnyílik, mely körülmé-
nyre a t. szülők figyelmét az igazgatóság
ez uton hívja fel.

* **Debreczeni löversony.** A debre-
czeni tavaszi löversony apr. hó 23-án és
24-én tartanak meg. A verseny föltételeket
— térszűke miatt csak hétfőn közölhetjük.

* **Gyászír.** Dr. S o m o g y i Zoltán
1/2 éves kis leánya: Margitka e hó 27-én,
esteli 9 órakor elhunyt. Temetése e hó 29-án,
delután ment végre. A temetést Dankó M. te-
metkezési intézete végezte.

* **Nyilvános számadás.** A folyó
január hó 23-án, szombaton, a Margit fürdő
dísztermében, a helybeli függetlenségi kör által
tartatott táncvigalom alkalmával bejött 347
db. jegyért: 347 frt. felülfizetésekből: 96-f. 90
kr. összesen: 443 frt. 90 kr. A kiadás ösze-
sen 147 f. 25 kr. A tiszta maradvány: 296 f.
65 kr. Felül fizettek: nsgs. Taly Kálmán orsz.
gyűlési képviselő, Kovács József, nt. Kiss Al-
bert 5—5 frtot. Pálfi Ferencz, Molnár József,
Dr. Bakonyi Sámuel, Deutsch Albert 3—3
frtot. — Nagy János, V. Nagy Gusztáv, Kertész
István, Kertész János, Pethő György, Szóke
János, Dr. Kocsár Gábor, Dr. Legányi Gyula,
ns. Somogyi Pál, N.-N., Harsányi Sándor, Kiss
Bálint, N.-N. 2—2 frtot. Bakóczy István, Horváth
József, Kulcsár József, Erdei Pálné, Kerék-
gyártó József, Molnár Sándor, Szücs László,
Jámbor István, Zong János, Kertész László,
Kertész Lajos, Nagy Sándor, Kertész Mihály,
ifj. Kertész István, Polgári András, Szalai
József, »Kegyelet«, Pósalaki Andrásné, H. Kis-
István, Kozma János, Biharai László, Öry Mi-
hály, Balog János, Erdélyi István, ifj. Nagy
Gábor, N. N. id. Salánki Ferencz, Lisztes János,
Csórián József, Jóg Ferencz, Gombos Ferencz,
Kósa Barna, Kanizsai Endre, Dankó Mihály,
özv. Tóth Bálintné, Lány György, Benedek
János, Uszó István, Csengeri Imre, Sebess
Czörgy, Kiss Andras 1—1 frtot. Hevesi István,
Kollát Imre, Kovács Ferencz, Benke János,
Németi János 50—50 krt. Polgári Mihály 40
krt. összesen: 96 frt. 90 krt, mely szives ado-
mányaikért fogadják hálás köszönetünket. Deb-
reczen, 1892. január 30-án. A függetlenségi-kör
elnöksége.

A baj forrása.

Visszaestünk a középkor vérel, bünnel
telített korszakába. Az emberi elvadultság, az
állati vadság vérfagyasztó jelenségei állanak
előttünk. — Itt agyonütnek egy embert egy
pár liter borért, amott kiirtanak egy családot
pár száz forint miatt.

A felvilágosodott kor embere megdöb-
benve áll meg e lélekzázó események hallatá-
ra és önkéntelenül gondol a kor erkölcsi rom-
lottságára. S e gondolatnál felmerül a kérdés:
mi hát okozója ennek a szomorú állapotnak?
Mi te-zi azt, hogy ez a szigorú erkölcsű, jó-
zan magyar nép egyszerre kannibali vadság-
gal öldököl, mint a vad tátrarcordák?

A nagyok büne, ez a felelet.
Mennyire igaz az a közmondás: »Fejé-
től romlik a hal« — legjobban észlelhető a
társadalomban. Az ujkor modern nyavalyái: a
fényűzés, a kényelem szeretet, a hirtelen való
gazdagodás, a könnyű pénzszerezés vágya las-
san-lassan belevette magát a nép egyszerű,
naiv lelkébe és minden változtatás nélkül ki-
tör abból a maga meztelenségében, nem válo-
gatva utat, módot, hogy célját elérhesse.

Amint bomlik a »felsőbb tizezer« és
napról-napra sikkasztásai, gyilkolásai és öngyil-
kosságaival ad példát az alsóbb osztálynak s
ez majmolásában vakon rohan abba az ör-
vénybe, mely azután időről-időre ily rémtet-
tek képében hányja ki magából az emberi nem
gyalázatos süllyedését.

Elmultunk hittük a szegény-legények,
a kaczagányos pandurok idejét s ime a mai
jelenségek sokkal megrázóbb tüneteket mutat-
nak fel. Akkor a bujdosó földműves rabolt s

nem ölt, ma hiéna-kegyetlenséggel mészárolja
le áldozatát a legesekelebb felindulásból —
akármelyik.

A sajtóban nap-nap után rémregény-sze-
rűleg közölt brutalisságok, melyek csak az
érdekeség színvonala törekszenek az elri-
asztás helyett, — inkább felingerlik a paraszt
gondolkozást, hasonló tettekre készítik esetleges
nyomorában, mert a leirt képek hőst teremte-
nek a nyomorult gonosztevőből, midőn felhoz-
zák mintegy enyhítésül — alacsony tette
céljait.

Az anyagiak után törekszik mindenki. A
fennálló hatalom pedig nem mérsékli, de sok-
szorosan fokozza ezt az igyekezetet. Adózások
csontkiják a tényleges jövedelmet. Súlyos kat-
onai szolgálatok vonják el a keresőt hosszú
időre a kenyérszerzéstől.

És száz meg száz jut koldusbotra a kat-
onáskodás alatt, mert vagyonkiját árvászéki-
leg elkezeli, vagy gondozás nélkül kellvén azt
hagynia, elpnsztul. S mire vissza jut a polgá-
ri életbe, elkeseredik nyomoru helyzete felett,
hallja, látja, olvassa a szinte oktató rémtette-
ket, hogy miképen kell vagyont szerezni, —
kedvet kap rá és szerez ő is vér, bűn által.

Másik oldala a süllyedés előidőzésének a
korruptio. Az a tudat, hogy pénzen az ember
adható-vehető, mint az igás-barom, nagy-
ban előmozdítja a romlottságot. A zsvány, a
rablógyilkos merészen ajánlja gaz szerzeménye
egy részét a büntető hatalom megvesztegété-
sére, mert látta, megtanulta a nagyok életéből,
hogy mily olcsó az ember, a becület. — Egy
kevés haszon, egy kis hivatal kész gépet te-
remt a büszke urból — csak azért, hogy un-
dok terveihez biztos alapot teremtsen.

Nem volt ez mindig így. Nem töltöttek
meg hasábokkal lapjaink ilyen dolgokkal, hogy
a közönséget mennél legizgatóbb közlemények-
kel traktálják. Nem volt ez meg különösen
addig, míg a politikai élet tisztán, szennytele-
nül állott. Mig azt magánérdek, — alacsony
meghunyászkodás, kalmárgeschäftek, protek-
ció alánemásta. Mig a szó szent volt, mert ma-
gyar ember mondta.

Ma már? Elveszett a szó szentsége,
mert a pénz, az önérdék szabadon játszik ve-
le. Elveszett a politikai tisztesség, mert a leg-
közönségesebb pártérdek megsemmisítették
azt. S a hogy elveszett az ember erkölcsi ér-
teke, lesüllyedt a társadalom abba a pocsolýá-
ba, melyben a vér és vér, a legrutabb bűnök
tanyáznak.

A fejénél romlott hal — romlásnak in-
dul alsó részeiben is.

Amint a »felső tizezer« bukott, utána
hanyatlott az erkölcs, a tisztesség az alsóbb
régiókban is.

S az ok: a nagyok büne, — a vezetők
romlottsága.

Ez a mai társadalmi jelenségek magya-
rázata.

Közgazdaság.

Peronospora viticola ellen ha-
zánkban a jövő évben minden vidéken kell
permetezni, még pedig akkor, mielőtt még a
peronoszpóra jelenkeznék. A kérdéstevő ama
kérdést veti fel, vajjon az ősi két és félhavi
szárazság nem volt e betegségre oly hatással,
hogy annak újabb jelentkezésétől nem kell tar-
tanunk? Erre azt felelhetünk, hogy ősszel, a
hőmérséklet alászállásával, a peronoszpóra fej-
lődése lanyhul s végre megszűnik. A fejlődés
megszűnése azonban még nem jelenti a gomba
halálát, mert a gomba fejlődésének vége felé teli
spórákat (zoosporákat) fejlesztett, melyek
kiállva az idők viszontagságait, a telet átpihe-
nik s tavasszal kellő melegben és nedvesség-
ben új fejlődésnek indulnak. Ekkor nedvességre
— akár harmat, akár — eső alakjában —
szükségük van, mert másképp nem szaporod-
hatnak el, de ősszel, már mikor szaporodásuk
meleg hiányában ugysis szünetel, légköri ned-
vességet nem igényelnek. A gomba teli spórái,
nem úgy, mint a nyári szaporodásra szolgáló
spórák (helyesen megnevezve: konidiák) a le-
velek külsején (alsó lapján), hanem a levelek
belsejében kepződnek, sokszor csak akkor, mi-
dőn a levelek már a földre hullottak. A mi
az első permetezést illeti, arra legalkalmasabb
május vége; az időpont meghatározásánál az
jó figyelembe, hogy korábban vagy később
tavaszodik-e? Ha a meleg napok korán állot-
tnk be, a szőlő előbb lombosodik meg, de e
meleg előbb serkenti a gombát is fejlődésre s
így a permetezéssel sietni kell. Az első per-
metezésre még akkor is, ha az egyszerűség ked-
véért tiszta rézgáliczoldatot óhajtana használni,
azt tanácsolhatom, hogy az első permetezést
bordeaux-i keverékkel végezze (1 hektoliter
vizre 2 krg rézgáliczot s a mész jósága sze-
rint 2—4 krg. égetett meszet hanznával), mert
ilyenkor a levelek még nagyon gyengék,

azokat még a gyenge (1/2%-os) rézgáliczoldat is megperzsélné; a későbbi permetezésre azután használhat már tiszta rézgáliczoldatot is ámbar bordauxi kevereket használni minden tanácsosabb. Hogy az első permetezés után még hányszor és mikor permetezzen, arra receptet adni nem lehet, az az időjárástól függ. Ha száraz idők állanak be, akkor ismételni kell a permetezést mindannyiszor, a hányszor az eső a levelekről a bordeaux-it, vagy egyéb szert lemosta. Az amerikaiak 10-12-szer is permeteznek, nálunk ennyi permetezésre nincs szükség, mert nyaraink szárazak s ha esők is van, rövid ideig tartó erős esőket szoktunk kapni nyarankint, mire azután megint száraz napok következnek. Hazánkban azt hiszem, a legtöbb évben két-három permetezéssel boldogulhatni, mert oly esős nyarunk, mint a tavalyi volt, a ritkaságok közé tartozik.

Mezei Gyula.

Köbányai sertésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Január 28.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300-400 kilgron felüli súlyban) 44.—45.— 2) Öreg közép (páronként 300-400 kilgron súlyban) 43.—44.— 3) Fialat nehéz (páronként 320 kilgron felüli súlyban) 46.—46.50 4) Fialat közép (páronként 251-320 kilgron súlyban) 45.—46.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 kilgron terjedő súlyban) 42.—44.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 kilgron felüli súlyban) 43.—44.— 7) Közép (páronként 220-280 kilgron súlyban) 42.—43.50 8) Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 40.—41.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 kilgron felüli súlyban) 43.—44.— 10) Közép (páronként 220-260 kilgron súlyban) 42.—43.— 11) Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 40.—41.— Sertés létszám: január 28. napján volt készlet 132,661 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizaltni való sertés 14.—16.—, malacz (4-11 hónapos korban) felhajtott 3309 drb.

Budapesti gabonatózsde. Január 29-én. Buza tavaszra 10.57 pénz 10.59 áru, őszre 9.45 pénz, 9.47 áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 5.60 pénz, 5.62 áru. Zab tavaszra 6.18 pénz, 6.20 áru, őszre — pénz, — áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 13.55 pénz, 13.65 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Uteza lakás
kiadó május 1-re

nagy-uj-utca elején az 1708-dik számú emeleti házban

és udvari lakás

Széchenyi-utczán 1812. szám alatt.
(40.) 1.—

Szives tudomásul!

A közlegő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra

BÁLI SZÖVETEK,

színes selymek,

FRANCIA VOILE-OK,

atlasz, satin és batistok,

továbbá: LEGYEZŐK, VIRÁGOK, CSIPKEK,

BÉLI BELÉPŐK,

melyeket igen olcsón árúsítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

(8.) 20.—

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csúsz, kősvény, tagazagatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonynyal valódi!

492. (II.) 17-8.

DEBRECZENI és BUDWEISZI GYÁRTMÁNYÚ

agyag kályhák,

Dolhai, Chiznovizi, Nadrági és Friedlandi vaskályhák

fa- és szén-fűtésre.

szabályozható köpeny- és Meidingi-kályhák

acél vagy zománcozott köpenyyel.

Legnagyobb raktár korsolyákban:

HALIFAX, MERCUR, MATADOR és ROHONCZY
rendszerben, sima pallirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

TENGERI-KÉZI-MORZSOLÓK

különböző rendszerek szerint.

Tánczos R.-féle szabadalmazott (patent) tűzmentes betérés ellen biztosított

PÉNZSZEKRENYEK

egyedüli képvisellete

TÓTH GYULA

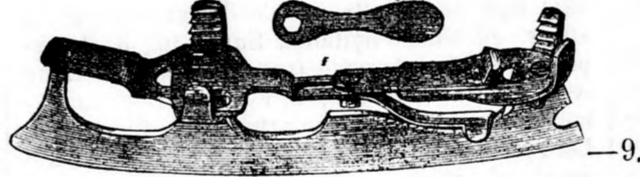
ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

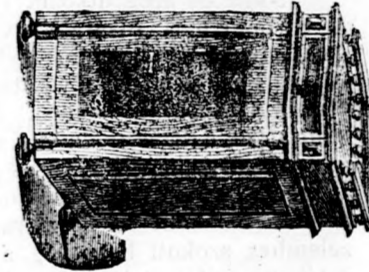
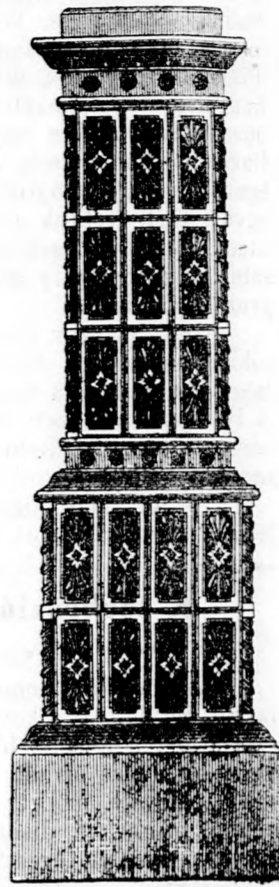
vasár-üzletében, Debreczenben, a városháza alatt.

(6.)

—9.

Az alföldi takarékpénztár részv. társulat

DEBRECZENBEN.

XIX-İK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1892. évi Február hó 14-én délelőtti 10 órakor saját iroda helyiségében tartja meg,

melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1892. év február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámla betérjeztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag választása.
5. A felügyelő bizottság választása.

Debreczen, 1892. Január hó 21.

(41.) 1.—

AZ IGAZGATÓSÁG.

MEGHIVÓ.

A HAJDU-NÁNÁSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYESEI
az 1892-ik év február hó 21-én

d. e. 10 órakor a városháza nagytermében tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatói jelentés az 1891-ik év üzleti eredményéről.
2. Az 1891. év zárszámadásának bemutatása és elbírálása.
3. A felügyelő bizottságnak és a nagy választmány kiküldötteinek jelentése a mérleg és zárszámadások megvizsgálásáról, s ennek kapcsán a felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő bizottság és a tisztviselők részére.
4. Az alapszabályok módosítására vonatkozó nagy választmányi javaslat tárgyalása.
5. Igazgató — s ha a gondnoki állás az alapszabály módosításával meg nem szüntetté, — gondnok választás.
6. Felügyelő bizottsági tagok választása.
7. A kilépő választmányi tagok helyett új választmányi tagok választása.

Kelt H.-Nánáson 1892. január 16.

Pákozdy Lajos,
elnök.

(29.) 3—3.